

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodnicząca:	SSO Monika Miller-Młyńska
Protokolant:	stażysta Michał Maśnik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 marca 2016 r. w S.

sprawy W. F. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania W. F. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 16 października 2015 roku znak (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż wysokość przysługującej W. F. (1) do wypłaty, poczynając od 1 czerwca 2014 roku, emerytury wynosi (przed waloryzacją) 2.730,47 złotych (dwa tysiące siedemset trzydzieści złotych i czterdzieści siedem groszy), zaś po waloryzacji: od 1 marca 2014r. – 2.774,16 zł (dwa tysiące siedemset siedemdziesiąt cztery złote i szesnaście groszy); od 1 marca 2015 roku – 2.793,02 zł (dwa tysiące siedemset dziewięćdziesiąt trzy złote i dwa grosze);

II. stwierdza odpowiedzialność organu rentowego za niewyjaśnienie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania prawidłowej decyzji w niniejszej sprawie.

UZASADNIENIE

Decyzją z 16 października 2015 r., znak (...), organ rentowy – po rozpatrzeniu wniosku z dnia 5 lutego 2014 r. – przeliczył W. F. (1) od dnia 1 lutego 2014r., tj. od nabycia uprawnień emeryturę, wskazując jednocześnie, że wypłata świadczenia przysługuje od 1 czerwca 2014 r. Organ rentowy wyjaśnił, że przeliczył staż pracy oraz podstawę wymiaru świadczenia w związku z dostarczeniem zaświadczeń Powiatowego Urzędu Pracy.

Wyliczona emerytura wyniosła 2.478,19 zł, po waloryzacji od 1 marca 2015 r. – 2514,19 zł. W decyzji wskazano, że emerytura została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 183 ustawy emerytalnej, tj. 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej tj. 522,91 zł i 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej tj. 1955,28 zł.

Ustalając wysokość emerytury na podstawie art. 53 organ rentowy do ustalenia podstawy jej wymiaru przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 lat kalendarzowych z lat 1993-2003. W. wyniósł 139,28%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wppw 139,28% przez kwotę bazową 3080,84 zł wyniosła 4290,99 zł.

Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił 32 lata i 10 miesięcy okresów składkowych (394 miesiące) oraz 1 miesiąc i 15 dni okresów nieskładkowych (1 miesiąc) Wysokość tak wyliczonego świadczenia wyniosła 2573,36 zł.

Podstawę obliczenia emerytury na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej stanowiła kwota składek na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego z uwzględnieniem waloryzacji (84.956,44 zł) oraz kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego (520.203,75 zł). Do obliczenia emerytury przyjęto kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury.

Emerytura stanowiła równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę (247,60 miesięcy). Emerytura wyliczona zgodnie z art. 26 wyniosła 2444,10 zł.

W. F. (1) odwołał się od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez ustalenie wysokości należnej mu emerytury na podstawie wskaźników ustalonych w decyzji z dnia 9 czerwca 2014 r. Wskazał, że w decyzji z dnia 16 października 2015 r. na potrzeby wyliczenia wysokości emerytury przyjęto niższe wartości zwaloryzowanych składek i kapitału początkowego oraz inną długość dalszego średniego trwania życia niż w decyzji z dnia 9 czerwca 2014 r., co spowodowało zaniżenie wysokości świadczenia.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie w całości. Wyjaśnił, że ustalenie niższej wysokości świadczenia było wynikiem zastosowania innej metody waloryzacji składek oraz kapitału początkowego. Z uwagi na to, że podjęcie wypłaty emerytury nastąpiło w czerwcu 2014 r., tj. w trzecim kwartale, waloryzacja składek i kapitału początkowego została przeprowadzona wskaźnikiem roku 2013 r. wynoszącym 104,54%. Zmianie uległa również wysokość średniego dalszego trwania życia, gdyż aktualnie przyjęto średnie dalsze trwanie życia obowiązujące w dniu złożenia wniosku o podjęcie wypłaty emerytury, tj. w dniu 16 czerwca 2014 r. Organ rentowy podkreślił przy tym, że wcześniejsza decyzja z dnia 9 czerwca 2014 r. o przyznaniu ubezpieczonemu prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych miała charakter zaliczkowy. Wypłata świadczenia została bowiem wówczas zawieszona z uwagi na kontynuowanie przez ubezpieczonego zatrudnienia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. F. (1) urodził się w dniu (...).

Niesporne.

W dniu 10 marca 2003 r. złożył w organie rentowym wniosek o ustalenie kapitału początkowego, który został rozpoznany decyzją wydaną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. w dniu 16 sierpnia 2006r. W decyzji tej przyjęto, że podstawa wymiaru kapitału początkowego wynosi 1.474,71 złotych. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1989r. do 31 grudnia 1998 r.; wppw ustalono na poziomie 120,79%.

Długość przebytych przez ubezpieczonego okresów składkowych uwzględniono w wymiarze 25 lat, 7 miesięcy i 25 dni (307 miesięcy), zaś nieskładkowych – 21 dni (0 miesięcy). Wskazano, że nie uwzględniono okresu korzystania z urlopu bezpłatnego od 14 lipca 1993r. do 30 września 1993r.

W decyzji wskazano nadto, że współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł w przypadku ubezpieczonego 80,30%. Średnie dalsze trwanie życia ustalono na 209 miesięcy.

Wysokość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999r. ustalono na kwotę 151.688,02 zł.

Niesporne, a nadto dowody: wniosek – k. 1 plik (...); decyzja z 16.08.2006r.– k. 41-42 plik (...).

W dniu 5 lutego 2014 r. W. F. (1) złożył w ZUS wniosek o emeryturę, wskazując, że nadal pozostaje w stosunku pracy w (...) NORWAY AS (gdzie jest zatrudniony od 19 stycznia 2009 r.). Jednocześnie zaznaczył, że rozwiązanie stosunku pracy nastąpi po otrzymaniu emerytury.

Niesporne, a nadto dowody: wniosek – k. 1-4 plik I akt rentowych.

Po złożeniu przez ubezpieczonego wniosku o emeryturę decyzjami z dnia 19 maja 2014r. i 22 maja 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. ustalił mu ponownie wartość kapitału początkowego.

W decyzji z dnia 19 maja 2014 r. organ zweryfikował ustaloną długość okresów ubezpieczenia. Okresy składkowe zostały uwzględnione w wymiarze 27 lat, 0 miesięcy i 22 dni (324 miesięcy), nieskładkowe w dotychczasowym wymiarze 21 dni (0 miesięcy). Nadto zweryfikowano wysokość współczynnika proporcjonalnego do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wskazując, że wynosi on w przypadku ubezpieczonego 82,01 %.

Z kolei decyzją z dnia 22 maja 2014 r. organ rentowy dodatkowo zweryfikował wysokość podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz wskaźnika wysokości tej podstawy. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z faktycznego okresu ubezpieczenia (do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek w 1993 roku, podczas którego ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część miesiący tego roku, przyjęto sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu). W. wyniósł 121,51%. Podstawa wymiaru kapitału początkowego wyniosła 1.483,50 zł.

Średnie dalsze trwanie życia przyjęto na 209 miesięcy.

Kapitał początkowy ustalony w decyzji z 22 maja 2014r. na dzień 1.01.1999 r. wyniósł 159.051,09 zł.

Niesporne, a nadto dowody: decyzja z 19.05.2014 r. – k. nienumerowane plik (...); decyzja z 22.05.2014r. – k.nienumerowane plik (...); obliczenie wwpw – k.nienumerowana plik (...).

Następnie, dwoma kolejnymi decyzjami wydanymi w dniu 22 maja 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. – wobec nabycia przez ubezpieczonego prawa do emerytury od dnia 1 lutego 2014 r. – przeliczył i ponownie ustalił kapitał początkowy W. F. na dzień 1.01.1999 r., jako podstawę wskazując art. 185 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS.

Organ rentowy wskazał, że na podstawie powołanego przepisu wartość kapitału początkowego podlega przeliczeniu poprzez dodanie do okresu składkowego okresu równego różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym wynoszącym dla ubezpieczonego 66 lat i 10 miesięcy, a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę. Jako datę przejścia na emeryturę organ rentowy przyjął dzień 1 lutego 2014 r. Okres składkowy obliczony przez ZUS na podstawie art. 185 ustawy emerytalnej wyniósł 6 lat i 3 miesiące, tj. 75 miesięcy.

Kapitał początkowy po przeliczeniu wyniósł 184.258,58 zł.

Obliczając wartość kapitału początkowego organ rentowy dokonał wyliczenia kapitału początkowego przy przyjęciu:

- podstawy wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1.483,50 zł,
- okresów składkowych w wymiarze 27 lat 0 miesięcy i 22 dni (324 miesięcy), nieskładkowych w wymiarze 21 dni (0 miesięcy),
- okresu składkowego ustalonego na podstawie art. 185 ustawy emerytalnej – 6 lat i 3 miesiące tj. 75 miesięcy
- współczynnika proporcjonalnego do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego - 82,01 %.
- średniego dalszego trwania życia – 209 miesięcy.

Kapitał początkowy obliczono wg następującego wzoru matematycznego:

$$1) \underline{293,01 \text{ zł} \times 82,01 \% = 240,30 \text{ zł}},$$

$$2) \underline{(324 \text{ miesiące składkowych} \times 1,3 \%): 12 \times 1483,50 \text{ zł} + (75 \text{ miesiące składkowych obliczonych na podstawie art. 185} \times 1,3 \%): 12 \times 1483,50 \text{ zł (ustalona podstawa wymiaru kapitału)} = 641,32 \text{ zł}}$$

łącznie 881,62 zł.

$$\underline{881,62 \text{ zł} \times 209 \text{ miesięcy (średnie dalsze trwanie życia)} = 184.258,58 \text{ zł}}.$$

Niesporne, a nadto dowody:

- decyzje z dnia 22.05.2014 r. – k. nienumerowane plik (...);
- wyliczenia – k. nienumerowane plik (...).

Decyzją z dnia 9 czerwca 2014 r., znak (...), zatytułowaną „decyzja o przyznaniu emerytury” organ rentowy wskazał, że przyznaje W. F. (1) od dnia 1 lutego 2014r., tj. od miesiąca złożenia wniosku emeryturę obliczoną zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej.

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że podstawę obliczenia emerytury na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji 93.504,42 zł) oraz kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego (576.817 zł). Wskazano także, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury.

Jako wartość wyjściową zwaloryzowanego kapitału początkowego przyjęto kwotę 184.258,58 zł (ustaloną w decyzji z dnia 22.05.2014 r. o przeliczeniu kapitału początkowego zgodnie z art. 185 ustawy emerytalnej).

Emerytura stanowiła równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę (250,10 miesięcy).

Emerytura obliczona zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej wyniosła 2680,21 zł.

Organ rentowy wskazał, że emerytura wyliczona zgodnie z art. 26 jest wyższa od wyliczonej na podstawie art. 183.

Do wyliczenia emerytury na podstawie art. 183 organ rentowy przyjął 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej tj. 385,20 zł i 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej tj. 2144,17 zł. Emerytura zgodnie z zasadami określonymi w art. 183 ustawy emerytalnej wyniosła 2529,37 zł.

Wyliczając – na potrzeby obliczenia wysokości emerytury zgodnie z art. 183 ustawy emerytalnej - wysokość emerytury na podstawie art. 53 organ rentowy do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia od 1971 do 1998 r. W. wyniósł 108,07%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wwpw 108,07% przez kwotę bazową 3080,84 zł wyniosła 3329,46 zł. Organ rentowy na potrzeby wyliczenia emerytury na podstawie art. 53 uwzględnił w stażu ubezpieczeniowym 27 lat 5 miesięcy i 24 dni okresów składkowych (329 miesięcy) i 21 dni (0 miesięcy) okresów nieskładkowych. Wysokość tak wyliczonego świadczenia wyniosła 1926,02 zł.

W decyzji wskazano ponadto, że wypłata emerytury została zawieszona z uwagi na kontynuowanie przez ubezpieczonego zatrudnienia. Zaznaczono też, że z uwagi na to, że zgodnie z art. 25 ustawy emerytalnej podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, wysokość emerytury zostanie ustalona w ostatecznej kwocie z chwilą podjęcia wypłaty emerytury, tj. po rozwiązaniu stosunku pracy i zgłoszeniu wniosku o podjęcie wypłaty emerytury. Średnie dalsze trwanie życia zostanie ustalone na dzień zgłoszenia wniosku o podjęcie wypłaty emerytury.

Zaznaczono nadto, że emerytura ustalona tą decyzją ma charakter zaliczkowy, a wysokość świadczenia może ulec zmianie po otrzymaniu informacji o okresach ubezpieczenia za granicą potwierdzonych przez instytucję zagraniczną oraz po zakończeniu postępowania wyjaśniającego z Wydziałem (...) i Składek.

Niesporne, a nadto dowód: decyzja z 9.04.2014.– k. 100-101 plik I akt rentowych.

Wyliczając na potrzeby wydania ww. decyzji wysokość świadczenia dla W. F., organ rentowy dokonał kwartalnej waloryzacji składek na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu 31 stycznia roku, za który przeprowadzono ostatnią waloryzację, o której mowa w art. 25 ustawy emerytalnej. Wobec przyznania świadczenia w pierwszym kwartale 2014 r. waloryzację przeprowadzono w trzech etapach.

W pierwszym etapie dokonano waloryzacji rocznych składek za lata 1999-2012:

- w czerwcu 2000 r.: waloryzacja składek z 1999 r., tj. 6009,20 zł (składki z 1999 r.) x 112,72% (wskaźnik waloryzacji) = 6773,57 zł,

- w czerwcu 2001 r.: waloryzacja składek z lat 1999-2000 tj.: 6773,57 zł (kwota składek ustalona po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej w dniu 1.06.2000 r., tj. zwaloryzowane składki z 1999 r.) + 7074,26 zł (składki z 2000 r.) = 13847,83 zł x 106,68% (wskaźnik waloryzacji) = 14772,87 zł,

- w czerwcu 2002 r. waloryzacja składek z lat 1999-2001 tj. 14772,87 zł (kwota składek ustalona po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej w dniu 1.06.2001 r. (składki zwaloryzowane z lat 1999-2000) + 6344,48 zł (składki z 2001 r.) = 21117,35 zł x 101,90% (wskaźnik waloryzacji) = 21518,58 zł,

- w czerwcu 2003 r. waloryzacja składek z lat 1999-2002 tj. 21518,58 zł (kwota składek ustalona po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej w dniu 1.06.2002r.-zwaloryzowane składki z lat 1999-2001) + 5162,00 zł (składki z 2002 r.) = (...),57 x 102% (wskaźnik waloryzacji) = 27214,19 zł,

- w czerwcu 2004 r. waloryzacja składek z lat 1999-2003 tj. 27214,19 zł kwota składek ustalona po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej w dniu 1.06.2003 r. - zwaloryzowane składki z lat 1999-2002) + 4693,98 zł (składki z 2003 r.) = 31908,17 zł x 103,53% (wskaźnik waloryzacji) = 33066,44 zł;

- w czerwcu 2005 r. waloryzacja składek z lat 1999-2004 tj.: 33066,44 zł kwota składek ustalona po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej w dniu 1.06.2004 r. - zwaloryzowane składki z lat 1999-2003) + 530,83 zł (składki za 2004 r.) = 33597,27 zł x 105,55% = 35461,92 zł,

- w czerwcu 2006 r. waloryzacja składek z lat 1999-2005 tj. 35461,92 zł kwota składek ustalona po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej w dniu 1.06.2005 r. zwaloryzowane składki z lat 1999-2004) + 48,16zł (składki za 2005 r.) = $35510,08 \text{ zł} \times 106,90\% = (\dots),278 \text{ zł}$,

- w czerwcu 2007 r. waloryzacja składek z lat 1999-2006 tj. 37960,28 zł kwota składek ustalona po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej w dniu 1.06.2006 r. -zwaloryzowane składki z lat 1999-2005) + 0,00 zł (składki z 2006 r.) = $37960,27 \text{ zł} \times 112,85\% = 42838,18 \text{ zł}$,

- w czerwcu 2008 r. waloryzacja składek z lat 1999-2007 tj. 42838,18 zł (waloryzowane składki z lat 1999-2006) + 11663,34 zł (składki za 2007 r.) = $54501,52 \text{ zł} \times 116,26\% = 63363,47 \text{ zł}$,

- w czerwcu 2009 r. waloryzacja składek z lat 1999-2008 tj. 63363,47 zł kwota składek ustalona po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej w dniu 1.06.2008 r. -zwaloryzowane składki z lat 1999-2007) + 2841,60 zł (składki z 2008 r.) = $66205,07 \text{ zł} \times 107,22\% = 70985,08 \text{ zł}$,

- w czerwcu 2010 r. waloryzacja składek z lat 1999-2009 tj. 70985,08 zł kwota składek ustalona po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej w dniu 1.06.2009 r. zwaloryzowane składki z lat 1999-2008) + 0,00 zł (składki z 2009 r.) = $70985,08 \text{ zł} \times 103,98\% = 73810,29 \text{ zł}$,

- w czerwcu 2011 r. waloryzacja składek z lat 1999-2010 tj. 73810,29 zł kwota składek ustalona po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej w dniu 1.06.2010 r. -zwaloryzowane składki z lat 1999-2009) + 0,00 zł (składki z 2010 r.) = $73810,29 \text{ zł} \times 105,18\% = 77633,66 \text{ zł}$,

- w czerwcu 2012 r. waloryzacja składek z lat 1999-2011 tj. 77633,66 zł kwota składek ustalona po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej w dniu 1.06.2011 r. -zwaloryzowane składki z lat 1999-2010) + 0,00 zł (składki z 2011 r.) = $77633,66 \text{ zł} \times 104,68\% = 81266,92 \text{ zł}$.

W drugim etapie dokonano waloryzacji kwartalnych składek za 2012-2013 r. (jako że ubezpieczony nabył prawo do świadczenia w I kwartale 2014 r. kwota składek poddana ostatniej waloryzacji rocznej, tj. kwota składek na dzień 31 grudnia 2012 r. została włączona w cykl waloryzacji kwartalnych):

- I kwartał 2013 r.: $81266,92 \text{ zł} \times 114,60\% \text{ (wskaźnik waloryzacyjny za IV kwartał 2012r.)} = 93131,89 \text{ zł}$,

- II kwartał 2013 r.: $93131,89 \text{ zł} \times 100,40\% \text{ (wskaźnik waloryzacyjny za I kwartał 2013r.)} = 93504,42 \text{ zł}$,

- III kwartał 2013r.: $93504,42 \text{ zł} \times 100,00\% \text{ (wskaźnik waloryzacyjny za III kwartał 2013r.)} = 93504,42 \text{ zł}$.

Dowód: wyliczenie dokonane przez ZUS – k. 65-69

Z kolei waloryzacja kapitału początkowego dokonana przez organ rentowy na potrzeby decyzji z dnia 9 czerwca 2014 r. została przeprowadzona w następujący sposób:

- za 1999 r.: $184258,58 \text{ zł} \times 115,60\% \text{ (wskaźnik waloryzacji)} = 213002,92 \text{ zł}$,

- za 2000 r.: $213002,92 \text{ zł (zwaloryzowany kapitał z 1999 r.)} \times 112,72\% = 240096,89 \text{ zł}$,

- za 2001 r.: $240096,89 \text{ zł (zwaloryzowany kapitał z 2000 r.)} \times 106,68\% = 256135,36 \text{ zł}$,

- za 2002 r.: $256135,36 \text{ zł (zwaloryzowany kapitał z 2001 r.)} \times 101,90\% = 261001,93 \text{ zł}$,

- za 2003 r.: $261001,93 \text{ zł (zwaloryzowany kapitał z 2002 r.)} \times 102\% = 266221,97 \text{ zł}$,

- za 2004 r.: $266221,97 \text{ zł (zwaloryzowany kapitał z 2003 r.)} \times 103,53\% = 275885,83 \text{ zł}$,

- za 2005 r.: $275885,83 \text{ zł (zwaloryzowany kapitał z 2004 r.)} \times 105,55\% = 291197,49 \text{ zł}$,
- za 2006 r.: $291197,49 \text{ zł (zwaloryzowany kapitał z 2005 r.)} \times 106,90\% = 311290,12 \text{ zł}$,
- za 2007 r.: $311290,12 \text{ zł (zwaloryzowany kapitał z 2006 r.)} \times 112,85\% = 351290,90 \text{ zł}$,
- za 2008r.: $351290,90 \text{ zł (zwaloryzowany kapitał z 2007r.)} \times 116,26\% = 408410,80 \text{ zł}$,
- za 2009r.: $408410,80 \text{ zł (zwaloryzowany kapitał z 2008r.)} \times 107,22\% = 437898,06 \text{ zł}$,
- za 2010r.: $437898,06 \text{ zł (zwaloryzowany kapitał z 2009r.)} \times 103,98\% = 455326,40 \text{ zł}$,
- za 2011r.: $455326,40 \text{ zł (zwaloryzowany kapitał z 2010r.)} \times 105,18\% = 478912,31 \text{ zł}$,
- za 2012r.: $478912,31 \text{ zł (zwaloryzowany kapitał z 2011r.)} \times 104,68\% = 501325,41 \text{ zł}$,
- za I kwartał 2013r.: $501325,41 \text{ zł (zwaloryzowany kapitał z 2012r.)} \times 114,60\% = 574518,92 \text{ zł}$, za II kwartał 2013r.: $574518,92 \text{ zł} \times 100,40\% = 576816,99 \text{ zł}$, za III kwartał 2013 r.: $576816,99 \text{ zł} \times 100\% = 576816,99 \text{ zł}$.

Jako wartość wyjściową zwaloryzowanego kapitału początkowego przyjęto kwotę 184.258,58 zł (ustaloną w decyzji z dnia 22 maja 2015 r. o przeliczeniu kapitału początkowego zgodnie z art. 185 ustawy emerytalnej).

Dowód: wyliczenie dokonane przez ZUS – k. 65-69 akt sprawy.

W dniu 16 czerwca 2014 r. W. F. (1) złożył wniosek o podjęcie wypłaty świadczenia, w związku z rozwiązaniem stosunku pracy z dniem 16 czerwca 2014 r.

Niesporne, a nadto dowody: wniosek – k. 122 plik I akt rentowych; zaświadczenia o ustaniu zatrudnienia – k. 123-126 plik I akt rentowych.

Decyzją z dnia 1 lipca 2015 r. organ rentowy skorygował wysokość kapitału początkowego obliczonego na podstawie art. 185 ustawy emerytalnej. Przyjmując, że datą przejścia ubezpieczonego na emeryturę jest dzień 1 czerwca 2014 r. wskazał, że różnica pomiędzy wiekiem emerytalnym wynoszącym dla ubezpieczonego 66 lat i 10 miesięcy, a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę (w dniu 1 czerwca 2014 r.) wynosi 5 lat i 11 miesięcy tj. 71 miesięcy.

Kapitał początkowy po zmianie przyjętego przez ZUS wieku przejścia ubezpieczonego na emeryturę wyniósł 182.893,81 zł.

Niesporne, a nadto dowody: decyzja z 1.07.2014r. – k. nienumerowane plik (...); wyliczenie ZUS – k. nienumerowane plik (...); rejestracja nowego zgłoszenia – k. 38-40 plik (...).

Decyzją z dnia 15 lipca 2014 roku, znak (...), organ rentowy – po rozpatrzeniu wniosku ubezpieczonego z dnia 16 czerwca 2014 r. - ustalił W. F. (1) wysokość i podjął wypłatę zaliczki na poczet przysługującej emerytury od 1 czerwca 2015 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej i wyniosła 2444,10 zł.

Podstawę obliczenia emerytury na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej stanowiła kwota składek na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji (84.956,44 zł) oraz kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego (520.203,75 zł). Do obliczenia emerytury przyjęto kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury.

Emerytura stanowiła równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, ustalone na dzień zgłoszenia wniosku o podjęcie wypłaty emerytury tj. na dzień 16 czerwca 2014 r. (247,60 miesięcy).

W decyzji wskazano, że ma ona charakter zaliczkowy, a wysokość świadczenia może ulec zmianie po otrzymaniu informacji o okresach ubezpieczenia za granicą potwierdzonych przez instytucję zagraniczną, usunięciu nieprawidłowości na kocie ubezpieczonego w ZUS oraz po zakończeniu postępowania wyjaśniającego z Wydziałem (...) i Składek.

Razem z decyzją wydano ubezpieczonemu legitymację emeryta.

Niesporne, a nadto dowód: decyzja z 15.07.2014 r.– k. 128-129 plik I akt rentowych

W dniu 23 lipca 2014 r. W. F. zwrócił się do ZUS z pisemnym wnioskiem o wyjaśnienie rozbieżności pomiędzy decyzją z dnia 9 czerwca 2014 r., a decyzją z dnia 15 lipca 2014 r. w zakresie przyjętych aktualnie przez ZUS kwot zwaloryzowanych składek.

Pismo to organ rentowy pozostawił bez odpowiedzi.

Niesporne, a nadto dowód: wniosek z 23.07.2014r.– k. 129 plik I akt rentowych.

W dniu 8 kwietnia 2015 r. ubezpieczony ponownie zwrócił się do ZUS o weryfikację rozbieżności pomiędzy decyzją z dnia 9 czerwca 2014 r., a decyzją z dnia 15 lipca 2014 r. w zakresie przyjętych aktualnie przez ZUS kwot zwaloryzowanych składek. Dodatkowo złożył w ZUS m.in. kserokopię zaświadczenia z Powiatowego Urzędu Pracy z dnia 11 marca 2015 r. o zarejestrowaniu w Urzędzie Pracy i pobieraniu zasiłków w okresie od 9 sierpnia 2002 r. do 13 października 2002 r.

Niesporne, a nadto dowód: wniosek z 28.04.2015 r.– k. 137 plik I akt rentowych; zaświadczenia PUP z 11.03.2015 r. – k. 140-143.

Decyzją z dnia 4 września 2015, znak (...), roku organ rentowy – jako podstawę wskazując wniosek z dnia 5 lutego 2014 r. – przyznał W. F. (1) emeryturę od dnia 1 lutego 2014r., tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku, wskazując jednocześnie, że wypłata świadczenia przysługuje od 1 czerwca 2014 r. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej i wyniosła 2444,10 zł, po waloryzacji od 1.03.2015 r. – 2480,10 zł.

Podstawę obliczenia emerytury na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej stanowiła kwota składek na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji (84.956,44 zł) oraz kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego (520.203,75 zł). Do obliczenia emerytury przyjęto kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowiła równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, ustalone na dzień zgłoszenia wniosku o podjęcie wypłaty emerytury tj. na dzień 16 czerwca 2014 r. (247,60 miesięcy).

Wskazano przy tym, że z uwagi na to, że zgodnie z art. 25 ustawy emerytalnej podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, wysokość emerytury została ustalona w ostatecznej kwocie z chwilą podjęcia wypłaty emerytury, tj. po rozwiązaniu stosunku pracy i zgłoszeniu wniosku o podjęcie wypłaty emerytury. Średnie dalsze trwanie życia zostało ustalone na dzień zgłoszenia wniosku o podjęcie wypłaty emerytury.

Zaznaczono nadto, że niniejszą decyzją ostateczną dokonano rozliczenia zaliczki przyznającej prawo do emerytury decyzją z dnia 9 czerwca 2014 r, w związku z otrzymanym potwierdzeniem ubezpieczenia W. F. przez instytucję zagraniczną.

Jednocześnie poinformowano ubezpieczonego, iż w celu zaliczenia pobierania zasiłku dla bezrobotnych w okresie od 9.08.2002 r. do 13.10.2002 r. należy przedłożyć zaświadczenie PUM z 11.03.2015 r. w oryginale.

Niesporne, a nadto dowód: decyzja z 4.09.2015 r.– k. 167-168 akt rentowych.

W tym samym dniu – 4 września 2015 r. – organ rentowy wydał decyzję znak (...) o przyznaniu ubezpieczonemu emerytury w wysokości proporcjonalnej od dnia 1 lutego 2014 r., tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku, obliczonej na podstawie art. 183 ustawy emerytalnej. Wyliczona emerytura wyniosła 2372,59 zł. Emerytura została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 183 ustawy emerytalnej tj. 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej tj. 417,31 zł i 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej tj. 1955,28 zł.

Do ustalenia wysokości emerytury na podstawie art. 53 Zakład uwzględnił 32 lata 7 miesięcy i 25 dni okresów składkowych (391 miesięcy) i 1 miesiąc i 15 dni okresów nieskładkowych (1 miesiąc), 5 lat okresów składkowych zagranicznych (60 miesięcy). Emeryturę ustalono wg proporcji 392 miesiące pracy w Polsce do 452 miesięcy łącznej pracy z uwagi na ubezpieczenie za granicą. Wysokość emerytury proporcjonalnej wyniosła 2086,57 zł.

Podstawę obliczenia emerytury na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej stanowiła kwota składek na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji (84.956,44 zł) oraz kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego (520.203,75 zł). Emerytura stanowiła równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę (247,60 miesięcy). Emerytura wyliczona zgodnie z art. 26 wyniosła 2444,10 zł.

Organ rentowy wskazał, że ustalona tą decyzją emerytura zostaje zawieszona, ponieważ jest świadczeniem mniej korzystnym.

Niesporne, a nadto dowody: decyzja z 4.09.2015 r.– k. 169-170 I akt rentowych.

W dniu 17 września 2015 r. ubezpieczony złożył w ZUS oryginał zaświadczenia Powiatowego Urzędu Pracy z dnia 11 marca 2015 r. o pobieraniu zasiłku dla bezrobotnych w okresie od 9 sierpnia 2002 r. do 13 października 2002 r.

Niesporne, a nadto dowody: pismo z 17.09.2015 r.– k. 173 plik I akt rentowych; zaświadczenia PUP z 11.03.2015 r. – k. 174-177.

W związku ze złożeniem oryginału zaświadczenia PUP organ rentowy wydał zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzję z dnia 16 października 2015 roku o przeliczeniu W. F. (1) od dnia 1 lutego 2014r., tj. od nabycia uprawnień emerytury, której wypłata przysługuje od 1 czerwca 2014 r. Wyliczona emerytura wyniosła 2.478,19 zł, po waloryzacji od 1 marca 2015 r. – 2514,19 zł. Emerytura została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 183 ustawy emerytalnej, tj. 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej, tj. 522,91 zł i 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej, tj. 1955,28 zł.

Organ rentowy przeliczył W. F. staż pracy (doliczając okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych od 9 sierpnia 2002 r. do 13 października 2002 r.), nadto ponownie ustalił podstawę wymiaru świadczenia obliczonego na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej

Ustalając wysokość emerytury na podstawie art. 53 organ rentowy do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 lat kalendarzowych z lat 1993-2003. W. wyniósł 139,28%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wppw 139,28% przez kwotę bazową 3080,84 zł wyniosła 4290,99 zł. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił 32 lata, 10 miesięcy okresów składkowych (394

miesiące) i 1 miesiąc i 15 dni okresów nieskładkowych (1 miesiąc). Wysokość tak wyliczonego świadczenia wyniosła 2573,36 zł.

Podstawę obliczenia emerytury na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej stanowiła kwota składek na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji (84.956,44 zł) oraz kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego (520.203,75 zł). Do obliczenia emerytury przyjęto kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury.

Emerytura stanowiła równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę (247,60 miesięcy). Emerytura wyliczona zgodnie z art. 26 wyniosła 2444,10 zł.

Mając na uwadze, że emerytura obliczona na podstawie art. 183 okazała się korzystniejsza od świadczenia obliczonego wyłącznie na podstawie art. 26, organ rentowy podjął wypłatę emerytury obliczonej wg art. 183.

Dowody:

- decyzja z 16.10.2015 r. –k. 182-183 plik I akt rentowych;
- zeznania świadka A. N. w wersji elektronicznej oraz protokół – k. 52v-53 akt sprawy.

Waloryzacja kapitału początkowego dokonana przez organ rentowy na potrzeby decyzji z dnia 16 października 2015 r. przedstawiała się następująco:

- za 1999 r.: $182.893,81 \text{ zł} \times 115,60 \% \text{ (wskaźnik waloryzacji)} = 211.425,24 \text{ zł}$,
- za 2000 r.: $211.425,24 \text{ zł} \text{ (zwaloryzowany kapitał z 1999 r.)} \times 112,72\% = 238.318,54 \text{ zł}$,
- za 2001 r.: $238.318,54 \text{ zł} \text{ (zwaloryzowany kapitał z 2000 r.)} \times 106,68\% = 254.238,21 \text{ zł}$,
- za 2002 r.: $254.238,21 \text{ zł} \text{ (zwaloryzowany kapitał z 2001 r.)} \times 101,90\% = 259.068,74 \text{ zł}$,
- za 2003 r.: $259.068,74 \text{ zł} \text{ (zwaloryzowany kapitał z 2002 r.)} \times 102\% = 264.250,11 \text{ zł}$,
- za 2004 r.: $264.250,11 \text{ zł} \text{ (zwaloryzowany kapitał z 2003 r.)} \times 103,53\% = 273.842,39 \text{ zł}$,
- za 2005 r.: $273.842,39 \text{ zł} \text{ (zwaloryzowany kapitał z 2004 r.)} \times 105,55\% = 289.040,65 \text{ zł}$,
- za 2006 r.: $289.040,65 \text{ zł} \text{ (zwaloryzowany kapitał z 2005 r.)} \times 106,90\% = 308.984,45 \text{ zł}$,
- za 2007 r.: $308.984,45 \text{ zł} \text{ (zwaloryzowany kapitał z 2006 r.)} \times 112,85\% = 348.688,95 \text{ zł}$,
- za 2008r.: $348.688,95 \text{ zł} \text{ (zwaloryzowany kapitał z 2007r.)} \times 116,26\% = 405.385,78 \text{ zł}$,
- za 2009r.: $405.385,78 \text{ zł} \text{ (zwaloryzowany kapitał z 2008r.)} \times 107,22\% = 434.654,63 \text{ zł}$,
- za 2010r.: $434.654,63 \text{ zł} \text{ (zwaloryzowany kapitał z 2009r.)} \times 103,98\% = 451.953,88 \text{ zł}$,
- za 2011r.: $451.953,88 \text{ zł} \text{ (zwaloryzowany kapitał z 2010r.)} \times 105,18\% = 475.365,10 \text{ zł}$,
- za 2012r.: $475.365,10 \text{ zł} \text{ (zwaloryzowany kapitał z 2011r.)} \times 104,68\% = 497.612,18 \text{ zł}$,
- za 2013r.: $497.612,18 \text{ zł} \text{ (zwaloryzowany kapitał z 2012r.)} \times 104,54\% = 520.203,77 \text{ zł}$,

Jako wartość wyjściową zwaloryzowanego kapitału początkowego przyjęto kwotę 182.893,81 zł ustaloną w decyzji z dnia 1 lipca 2015 r. o przeliczeniu kapitału początkowego zgodnie z art. 185 ustawy emerytalnej w związku z weryfikacją przez organ rentowy wieku przejścia ubezpieczonego na emeryturę, który obliczono na dzień 1 czerwca 2014 r., tj. na dzień podjęcia wypłaty świadczenia.

Dowody:

- przedstawienie sposobu waloryzacji przez ZUS – k. 19 akt sprawy;
- zeznania świadka A. N. w wersji elektronicznej oraz protokół – k. 52v-53 akt sprawy.

Waloryzacji składek dokonano przy przyjęciu wskaźników waloryzacji za rok 1999 - 115,60 %, za 2000 r. - 112,72%, za 2001 r. - 106,68% , za 2002 r. - 101,90%, za 2003 r. - 102%, za 2004 r. - 103,53%, za 2005 r. - 105,55%, za 2006 r. 106,90%, za 2007 r. - 112,85%, za 2008r. 116,20%, za 2009 r. - 107,22%,za 2010 r. - 103,98%, za 2011 r. – 105,18 %, za 2012 r. – 104.68%, za 2013 r. – 104,54%.

Przeprowadzona przez ZUS na potrzeby ustalenia wysokości emerytury w decyzji z dnia 16 października 2015 r. waloryzacja składek przedstawiała się następująco:

- w czerwcu 2000 r.: waloryzacja składek z 1999 r., tj. 6009,20 zł (składki z 1999 r.) x 112.72% (wskaźnik waloryzacji) = 6773,57 zł,

- w czerwcu 2001 r.: waloryzacja składek z lat 1999-2000 tj.: 6773,57 zł (kwota składek ustalona po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej w dniu 1.06.2000 r., tj. zwaloryzowane składki z 1999 r.) + 7074,26 zł (składki z 2000 r.) = 13847,83 zł x 106,68% (wskaźnik waloryzacji) = 14772,87 zł,

- w czerwcu 2002 r. waloryzacja składek z lat 1999-2001 tj. 14772,87 zł (kwota składek ustalona po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej w dniu 1.06.2001 r. (składki zwaloryzowane z lat 1999-2000) + 6344,48 zł (składki z 2001 r.) = 21117,35 zł x 101,90% (wskaźnik waloryzacji) = 21518,57 zł,

- w czerwcu 2003 r. waloryzacja składek z lat 1999-2002 tj. 21518,57 zł (kwota składek ustalona po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej w dniu 1.06.2002r.-zwaloryzowane składki z lat 1999-2001) + 5162,00 zł (składki z 2002 r.) = (...)57 x 102% (wskaźnik waloryzacji) = 27214,19 zł,

- w czerwcu 2004 r. waloryzacja składek z lat 1999-2003 tj. 27214,19 zł kwota składek ustalona po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej w dniu 1.06.2003 r. - zwaloryzowane składki z lat 1999-2002) + 4693,98 zł (składki z 2003 r.) = 31908,17 zł x 103,53% (wskaźnik waloryzacji) = 33066,43 zł;

- w czerwcu 2005 r. waloryzacja składek z lat 1999-2004 tj.: 33066,43 zł kwota składek ustalona po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej w dniu 1.06.2004 r. - zwaloryzowane składki z lat 1999-2003) + 530,83 zł (składki za 2004 r.) = 33597,26 zł x 105,55% = 35461,91 zł,

- w czerwcu 2006 r. waloryzacja składek z lat 1999-2005 zł tj. 35461,91 zł kwota składek ustalona po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej w dniu 1.06.2005 r. zwaloryzowane składki z lat 1999-2004) + 48,16zł (składki za 2005 r.) = 35510,07 zł x 106,90% = 37960,27 zł,

- w czerwcu 2007 r. waloryzacja składek z lat 1999-2006 tj. 37960,27 zł kwota składek ustalona po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej w dniu 1.06.2006 r. -zwaloryzowane składki z lat 1999-2005) + 0,00 zł (składki z 2006 r.) = 37960,27 zł x 112,85% = 42838,16 zł,

- w czerwcu 2008 r. waloryzacja składek z lat 1999-2007 tj. 42838,16 zł (waloryzowane składki z lat 1999-2006) + 11663,34 zł (składki za 2007 r.) = 54501,50 zł x 116,26% = 63363,44 zł,

- w czerwcu 2009 r. waloryzacja składek z lat 1999-2008 tj. 63363,44 zł kwota składek ustalona po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej w dniu 1.06.2008 r. -zwaloryzowane składki z lat 1999-2007) + 2841,60 zł (składki z 2008 r.) = $66205,04\text{zł} \times 107,22\% = 70985,05\text{zł}$,

- w czerwcu 2010 r. waloryzacja składek z lat 1999-2009 tj. 70985,05 zł kwota składek ustalona po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej w dniu 1.06.2009 r. -zwaloryzowane składki z lat 1999-2008) + 0,00 zł (składki z 2009 r.) = $70985,05\text{zł} \times 103,98\% = 73810,25\text{zł}$,

- w czerwcu 2011 r. waloryzacja składek z lat 1999-2010 tj. 73810,25 zł kwota składek ustalona po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej w dniu 1.06.2010 r. -zwaloryzowane składki z lat 1999-2009) + 0,00 zł (składki z 2010 r.) = $73810,25\text{zł} \times 105,18\% = 77633,62\text{zł}$,

- w czerwcu 2012 r. waloryzacja składek z lat 1999-2011 tj. 77633,62 zł kwota składek ustalona po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej w dniu 1.06. 2011 r. -zwaloryzowane składki z lat 1999-2010) + 0,00 zł (składki z 2011 r.) = $77633,62\text{zł} \times 104,68\% = 81266,88\text{zł}$,

- w czerwcu 2013 r. waloryzacja składek z lat 1999-2012, tj. 81266,88 zł kwota składek ustalona po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej w dniu 1.06.2012 r. -zwaloryzowane składki z lat 1999-2011) + 0,00 zł (składki z 2012 r.) = $81266,88\text{zł} \times 104,54\% = 84956,39\text{zł}$.

Dowody:

- przedstawienie sposobu waloryzacji przez ZUS – k. 20, 65-69 akt sprawy;

- zeznania świadka A. N. w wersji elektronicznej oraz protokół – k. 52v-53 akt sprawy.

W okresie od 1 stycznia 1999 r. W. F. zgromadził na swoim koncie emerytalnym w ZUS składki w wysokości nominalnej według stanu na dzień 31 grudnia danego roku:

- w 1999 r. – 6009,20 zł,

- w 2000 r. – 7074,26 zł,

- w 2001 r. – 6344,48 zł,

- w 2002 r. – 5162,00 zł,

- w 2003 r. – 4693,98zł,

- w 2004 r. – 530,83 zł,

- w 2005 r. - 48,16 zł,

- w 2006r. – 0,00 zł,

- w 2007 r. - 11663,34 zł,

- w 2008 r. - 2841,60 zł,

- w 2009 r. - 0,00 zł,

- w 2010 r. - 0,00 zł,

- w 2011 r. - 0,00 zł,

- w 2012 r. - 0,00 zł,

- w 2013 r. - 0,00 zł,

- w 2014 r. - 0,00 zł.

Dowody:

- wydruk z konta emerytalnego – k. 55-59 plik I akt rentowych;

- wykaz opłaconych składek – k. 21-42 akt sprawy.

Różnica w kwocie składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji oraz w kwocie zwaloryzowanego kapitału początkowego przyjętego do ustalenia wysokości świadczenia w decyzji z dnia 9 czerwca 2014 r. oraz w zaskarżonej decyzji z dnia 16 października 2015 r. wynikała z tego, że organ rentowy zastosował inną metodę waloryzacji składek i kapitału początkowego. Z uwagi na to, że podjęcie wypłaty emerytury nastąpiło w miesiącu czerwcu 2014 r., tj. w trzecim kwartale, waloryzacja składek i kapitału początkowego została przeprowadzona wskaźnikiem roku 2013 r. wynoszącym 104,54%. Zmianie uległa również wysokość średniego dalszego trwania życia, gdyż aktualnie przyjęto średnie dalsze trwanie życia obowiązujące w dniu złożenia wniosku o podjęcie wypłaty emerytury tj. na dzień 16 czerwca 2014 r.

Niesporne, a nadto dowód: pismo ZUS z 9.11.2015 r. – k. 184-187 plik I akt rentowych.

Wysokość kapitału początkowego – przy zastosowaniu art. 185 ustawy o emeryturach i rentach z FUS – w przypadku ubezpieczonego wynosi na dzień 1 stycznia 1999 r. 188.273,47 zł.

Różnica pomiędzy wiekiem emerytalnym wynoszącym dla ubezpieczonego 66 lat i 10 miesięcy, a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę (1 lutego 2014r.) wynosi 7 lat i 3 miesiące (87 miesięcy). Ubezpieczony, urodzony (...), w dniu 1 lutego 2014 r. miał ukończony wiek 59 lat i 7 miesięcy. Powszechny wiek emerytalny dla ubezpieczonego to 66 lat i 10 miesięcy. Okres składkowy obliczony na podstawie art. 185 ustawy emerytalnej wynosi zatem w przypadku ubezpieczonego 7 lat i 3 miesiące, tj. 87 miesięcy.

Wartość kapitału początkowego – na dzień 1 stycznia 1999 r. - przy przyjęciu:

- podstawy wymiaru kapitału początkowego w kwocie 1.483,50 zł,

- okresów składkowych w wymiarze 27 lat, 0 miesięcy i 22 dni (324 miesięcy), nieskładkowych w wymiarze 21 dni (0 miesięcy).

- okresu składkowego ustalonego na podstawie art. 185 ustawy emerytalnej – 7 lat i 3 miesiące tj. 87 miesięcy,

- współczynnika proporcjonalnego do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego - 82,01 %,

- średniego dalszego trwania życia – 209 miesięcy

wynosi 188.273,47 zł.

Kapitał początkowy obliczono wg następującego wzoru matematycznego:

1) $293,01 \text{ zł} \times 82,01 \% = 240,30 \text{ zł}$,

2) $411 \text{ miesięcy składkowych (324 ogólnych miesięcy składkowych} + 87 \text{ miesięcy składkowych obliczonych na podstawie art. 185) } \times 1,3 \% : 12 \times 1483,50 \text{ zł (ustalona podstawa wymiaru kapitału)} = 660,53 \text{ zł}$

łącznie 900,83 zł.

900,83 zł x 209 miesięcy (średnie dalsze trwanie życia) = 188.273,47 zł.

Wysokość zwaloryzowanego kapitału początkowego przy przyjęciu jako wartości wyjściowej kwoty 188.273,47 zł wynosi na dzień przyznania ubezpieczonemu prawa do emerytury 1 lutego 2014 r. (w I kwartale 2014 r.) kwotę 589.385,49 zł.

Sposób wyliczenia waloryzowania kapitału początkowego przedstawia się następująco:

- za 1999 r.: 188.273,47 zł x 115,60 % (wskaźnik waloryzacji) = 217.644,13 zł,
- za 2000 r.: 217.644,13 zł (zwaloryzowany kapitał z 1999 r.) x 112,72% = 245.328,46 zł,
- za 2001 r.: 245.328,46 zł (zwaloryzowany kapitał z 2000 r.) x 106,68% = 261.716,40 zł,
- za 2002 r.: 261.716,40 zł (zwaloryzowany kapitał z 2001 r.) x 101,90% = 266.689,01 zł,
- za 2003 r.: 266.689,01 zł (zwaloryzowany kapitał z 2002 r.) x 102% = 272.022,79 zł,
- za 2004 r.: 272.022,79 zł (zwaloryzowany kapitał z 2003 r.) x 103,53% = 281.897,22 zł,
- za 2005 r.: 281.897,22 zł (zwaloryzowany kapitał z 2004 r.) x 105,55% = 297.542,52 zł,
- za 2006 r.: 297.542,52 zł (zwaloryzowany kapitał z 2005 r.) x 106,90% = 318.072,95 zł,
- za 2007 r.: 318.072,95 zł (zwaloryzowany kapitał z 2006 r.) x 112,85% = 358.945,32 zł,
- za 2008r.: 358.945,32 zł (zwaloryzowany kapitał z 2007r.) x 116,26% = 417.309,83 zł,
- za 2009r.: 417.309,83 zł (zwaloryzowany kapitał z 2008r.) x 107,22% = 447.739,60 zł,
- za 2010r.: 447.739,60 zł (zwaloryzowany kapitał z 2009r.) x 103,98% = 465.247,70 zł,
- za 2011r.: 465.247,70 zł (zwaloryzowany kapitał z 2010r.) x 105,18% = 489.347,53 zł,
- za 2012r.: 489.347,53 zł (zwaloryzowany kapitał z 2011r.) x 104,68% = 512.248,99 zł,
- za I kwartał 2013r.: 512.248,99 zł (zwaloryzowany kapitał z 2012r.) x 114,60% = 587.037,34 zł, za II kwartał 2013r.: 587.037,34 zł x 100,40 % = 589.385,49 zł, za III kwartał 2013 r.: 589.385,49 zł x 100% = 589.385,49 zł.

Przy przyjęciu wartości początkowej kapitału początkowego 188.273,47 zł wysokość należnej ubezpieczonemu emerytury obliczonej na podstawie art. 26 wyniosłaby 2730,47 zł, po waloryzacji od 1 marca 2014 r. – 2774,16 zł (wskaźnik 101,60%), po waloryzacji od 1 marca 2015 r. – 2.793,02 zł (wskaźnik 100,68%).

Przy wyliczaniu części emerytury na podstawie art. 26 przyjęto by kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego – 589.385,49 zł plus kwotę zwaloryzowanych składek 93.504,42 zł, podzielone przez dalsze trwanie życia (250,10 miesięcy - ustalone dla wieku przejścia ubezpieczonego na emeryturę).

Dowody: dokumenty w pliku akt ZUS O/S. dot. W. F..

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się uzasadnione.

Stan faktyczny w rozpoznawanej sprawie był de facto niesporny, w całości oparty na dokumentacji znajdującej się w aktach organu rentowego oraz innych złożonych przez ten organ dokumentach. Spór dotyczył wyłącznie interpretacji mających zastosowanie w sprawie przepisów art. 25, 25a, 173 ust. 4, 5 i 5a oraz 185 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 748, dalej jako ustawa emerytalna), a w szczególności tego czy ustalając w zaskarżonej decyzji ostateczną wysokość emerytury W. F. (1) organ rentowy powinien dokonać ostatecznej waloryzacji jego składek emerytalnych oraz kapitału początkowego według wskaźnika rocznego czy też wskaźnika za trzeci kwartał 2014r. - stosując przepis art. 25a ust. 2 pkt 1 ustawy emerytalnej.

Zdaniem sądu w niniejszej sprawie organ rentowy w zaskarżonej decyzji nieprawidłowo przeprowadził waloryzację składek i kapitału początkowego, nie uwzględniając waloryzacji kwartalnych i uznając, że – mimo już raz dokonanego ustalenia wysokości świadczenia ubezpieczonego – możliwe jest w późniejszym okresie przeliczenie jego wysokości, sprowadzające się w istocie do jego ponownego obliczenia w sposób niekorzystny dla W. F. (1). Bez znaczenia był przy tym fakt, iż organ rentowy uważał pierwotnie wydane decyzje za zaliczkowe, a co za tym idzie – niemające charakteru ostatecznego. Decyzje zaliczkowe mogą być bowiem wydawane tylko w sytuacjach, w których pozwalają na to przepisy ustawy emerytalnej, w tym przypadku art. 120. Z przepisu tego wynika zaś wyłącznie tyle, iż jeżeli prawo do świadczeń zostało udowodnione, ale zainteresowany nie przedłożył dowodów niezbędnych do ustalenia wysokości świadczeń, organ rentowy przyznaje zainteresowanemu świadczenia w kwocie zaliczkowej zbliżonej do kwoty przewidywanych świadczeń (ust. 1) oraz, że organ rentowy przyznaje zainteresowanemu świadczenia, o których mowa w ust. 1, również wtedy, gdy składki należne za okres, z którego ustalono podstawę obliczenia emerytury określonej w art. 26, zostały zewidencjonowane na koncie ubezpieczonego w terminie uniemożliwiającym ich uwzględnienie w podstawie obliczenia świadczenia w dniu wydania decyzji w sprawie prawa do świadczenia i ustalenia jego wysokości. Przepis ten nie stanowi więc – jak jasno wynika z jego treści – że organ rentowy może wydać decyzję o charakterze zaliczkowym wówczas, gdy osoba, która spełniła przesłanki do nabycia prawa do emerytury i złożyła stosowny wniosek, pozostaje jeszcze w stosunku pracy, a tymczasem tak właśnie uczynił w niniejszej sprawie organ rentowy.

W powyższej sytuacji koniecznym było uznanie, że nazwanie przez ZUS pierwotnie wydanych decyzji decyzjami „zaliczkowymi” nie miało jakiegokolwiek znaczenia prawnego. Skoro zaś decyzją z dnia 9 czerwca 2014 r. organ rentowy ustalił wysokość należnej W. F. emerytury, do zmiany wysokości tego świadczenia mogło dojść tylko w przewidzianych prawem przypadkach, tj. albo w razie zaistnienia przesłanek o jakich mowa w art. 114 ustawy emerytalnej, albo w sytuacji wskazanej w art. 108 tejże ustawy. Na istnienie żadnej z tych dwóch okoliczności organ rentowy się jednak nie powoływał. Zamiast tego twierdził – co nie miało oparcia w treści obowiązujących przepisów - że może dokonać takiego przeliczenia tylko dlatego, że W. F. złożył wniosek o podjęcie wypłaty zawieszzonego świadczenia. Stanowisko takie trzeba było uznać za oczywiście błędne.

W tym miejscu trzeba dodatkowo podkreślić, iż sąd dostrzegł, że zaskarżona decyzja została wydana po tym jak usunięte zostały wszystkie istniejące wcześniej wątpliwości dotyczące długości faktycznie przebytych przez W. F. okresów składkowych i nieskładkowych (w tym okresów ubezpieczenia z tytułu pobierania zasiłku dla bezrobotnych). Dokonana tą decyzją zmiana dotyczyła jednak wyłącznie tej części emerytury, która była wyliczana na „starych” zasadach (na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej), nie miała zaś wpływu na jej część obliczaną według „nowych” zasad (w oparciu o przepis art. 26 tejże ustawy). Tymczasem to właśnie w tym zakresie doszło do kwestionowanego przez ubezpieczonego znaczącego obniżenia wysokości jego emerytury. Jeśli więc nawet uznać by, że nieprawidłowości związane z wyżej wskazanymi błędami mogły stanowić podstawę wydania decyzji zaliczkowej, i tak nie mogło to stanowić podstawy do ponownego obliczenia świadczenia w tzw. części „nowej”.

Dla dokładnego wyjaśnienia w jaki prawidłowo sposób powinno zostać wyliczone świadczenie ubezpieczonego, w dalszej części niniejszego uzasadnienia zostanie jednak najpierw szczegółowo omówiona kwestia sposobu waloryzacji składek na ubezpieczenie emerytalne zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego dokonywanej przy ustalaniu podstawy obliczenia emerytury, do której prawo nabywane jest na mocy art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a której wysokość ustalana jest zgodnie z art. 26 tej ustawy.

W myśl art. 26 ust. 1 ustawy, emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego.

Mający zastosowanie z mocy tego odesłania przepis art. 25 ust. 1 ustawy wskazuje – jako podstawę obliczenia emerytury – kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175.

Składki na ubezpieczenie emerytalne gromadzone na indywidualnych kontach ubezpieczonych nie są wprawdzie inwestowane, lecz przeznaczone na bieżącą wypłatę świadczeń, jednak jako składnik podstawy obliczenia emerytury podlegają waloryzacji. W myśl art. 25 ust. 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, waloryzacja ta sprowadza się do pomnożenia zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego składek przez wskaźnik waloryzacji, o jakim mowa w ust. 6-10 tego artykułu. W świetle art. 25 ust. 3 ustawy, składki te podlegają w pierwszym rzędzie waloryzacji rocznej, od dnia 1 czerwca każdego roku, począwszy od waloryzacji za 2000 rok, natomiast waloryzacja kwartalna, uregulowana w art. 25a ustawy, stanowi jej uzupełnienie. Zgodnie z art. 25 ust. 4 ustawy, mechanizm waloryzacji ma charakter narastający i oznacza dodawanie kwoty wynikającej z poprzedniej waloryzacji i kwoty składek za dany rok oraz podwyższenie tak uzyskanej sumy wskaźnikiem waloryzacji (pomnożenie jej przez wskaźnik waloryzacji). Wskaźnik waloryzacji jest równy wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w roku kalendarzowym poprzedzającym termin waloryzacji w stosunku do poprzedniego roku powiększonemu o wzrost realny sumy przypisu składek na ubezpieczenie emerytalne w roku kalendarzowym poprzedzającym termin waloryzacji w stosunku do roku poprzedniego.

Roczna waloryzacja polega na tym, że w czerwcu danego roku waloryzuje się składki należne do końca poprzedniego roku kalendarzowego, a podlegające zaewidencjonowaniu na koncie ubezpieczonego do dnia 31 stycznia roku, w którym przeprowadzana jest waloryzacja (roku waloryzacji). Waloryzację roczną składek przeprowadza się w dniu 1 czerwca z tego względu, że wskaźnik owej waloryzacji za poprzedni rok ogłaszany jest do dnia 25 maja kolejnego roku. Waloryzacja składek przeprowadzana w danym roku oznacza więc podwyższenie (zwaloryzowanie) kwoty składek należnych do końca poprzedniego roku, a wpłaconych do dnia 31 stycznia roku waloryzacji. Wyznaczenie daty 31 stycznia jako dnia ustalenia stanu konta podlegającego rocznej waloryzacji, jest uzasadnione tym, że zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 121), wpłaty składek za dany miesiąc należy dokonać do określonego dnia następnego miesiąca, zatem wpłata składki za grudzień danego roku następuje w styczniu kolejnego roku.

W wyniku ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej przed przyznaniem ubezpieczonemu prawa do emerytury podwyższeniu wskaźnikiem waloryzacyjnym podlegają zatem składki należne do końca roku kalendarzowego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzana jest ta waloryzacja. Natomiast składki należne za okres po zakończeniu tegoż roku obrachunkowego, które nie zostaną objęte kolejną roczną waloryzacją (gdyż ta nastąpi już po przyznaniu i obliczeniu wysokości świadczenia) podlegają waloryzacji kwartalnej, o jakiej mowa w art. 25a ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Przepis art. 25a cyt. ustawy (jak wprost wynika z treści przepisu) - ma zastosowanie przy ustalaniu wysokości emerytury do składek na ubezpieczenie emerytalne zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu 31 stycznia roku, za który przeprowadzono ostatnią waloryzację, o której mowa w art. 25; kwota tych składek waloryzowana jest kwartalnie. W ust. 2 wskazano przy tym, że w przypadku ustalania wysokości emerytury:

- 1) w pierwszym kwartale danego roku - ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za trzeci kwartał poprzedniego roku;
- 2) w drugim kwartale danego roku - ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za czwarty kwartał poprzedniego roku;

3) w trzecim kwartale danego roku - ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za pierwszy kwartał danego roku;

4) w czwartym kwartale danego roku - ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za drugi kwartał danego roku.

W trybie tego przepisu waloryzowana jest kwota składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego na ostatni dzień pierwszego miesiąca kwartału, za który przeprowadzana jest waloryzacja, powiększona o kwoty uzyskane w wyniku poprzednich waloryzacji kwartalnych (ust.3).

Zatem, podobnie jak w przypadku waloryzacji rocznych, także i w tym przypadku mechanizm waloryzacji ma narastający charakter i oznacza dodawanie kwoty wynikającej z poprzedniej waloryzacji i kwoty składek za dany kwartał oraz podwyższanie tak uzyskanej sumy wskaźnikiem waloryzacji. Natomiast wskaźnik waloryzacji jest wynikiem algorytmu podobnego do stosowanego przy waloryzacji rocznej, z tą różnicą, że chodzi o stosunek cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w kwartale, z który przeprowadzana jest waloryzacja do poprzedniego kwartału, powiększony o wzrost realny sumy przypisu składek na ubezpieczenie emerytalne w kwartale, za który przeprowadzana jest waloryzacja w stosunku do kwartału poprzedniego.

Zastosowanie powyższych zasad oznacza, że podstawę obliczenia emerytury będzie zawsze stanowić suma składek po ostatniej waloryzacji rocznej powiększona o poddane waloryzacji kwartalnej składki należne za dalszy okres do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc początkujący wypłatę.

Z kolei zasady waloryzacji kapitału początkowego określono w przepisie art. 173 ustawy emerytalnej. W ust. 4 tego przepisu wskazano, że pierwszej waloryzacji kapitału początkowego dokonuje się od dnia 1 czerwca 2000 r. przez pomnożenie tego kapitału wskaźnikiem wzrostu przeciętnego wynagrodzenia z 1999 r., pomniejszonego o naliczone i potrącone od ubezpieczonego składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia za 1998 r. W ust. 5 wskazano, że drugiej waloryzacji przeprowadzanej od dnia 1 czerwca 2001 r. dokonuje się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-5, 9 i 10 oraz w art. 25a. Z kolei w ust. 5a przewidziano, że trzeciej waloryzacji przeprowadzanej od dnia 1 czerwca 2002 r. oraz kolejnych dokonuje się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-8 i 10 oraz w art. 25a.

Mając na uwadze argumentację organu rentowego sąd zwrócił też uwagę, że przywoływany przez ZUS na uzasadnienie jego stanowiska przepis art. 25 ust. 1 ustawy emerytalnej stanowiący o sposobie obliczania emerytury kapitałowej według stanu konta ubezpieczonego na koniec miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury nie funkcjonuje w próżni normatywnej. Stąd jego treść należy odczytywać nie tylko literalnie, ale także w kontekście tych wszystkich przepisów wyżej powołanej ustawy emerytalnej, które regulują kwestie nabycia prawa do świadczenia, ustalania jego wysokości czy momentu podjęcia wypłaty.

W tym zaś kontekście koniecznym wydaje się przypomnienie, że jakkolwiek co do zasady prawo do emerytury powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa (art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej) to jednak nie jest to tożsame z przyznaniem (wypłatą) świadczenia, do czego z kolei nawiązuje regulacja zawarta w art. 129 ust. 1 omawianej ustawy, odnosząc powyższe (również co do zasady) do miesiąca zgłoszenia wniosku emerytalnego przez ubezpieczonego. Zainicjowanie więc postępowania emerytalnego przedmiotowym wnioskiem powoduje, że decyzja ZUS potwierdzająca uprawnienie do dochodzonego świadczenia jest jednocześnie decyzją ustalającą prawo do jego pobierania w określonej ustalonej w decyzji tej wysokości (por. uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 1989 r. III UZP 11/89 OSNCP 1990/6/72). Zasadą jest również to, iż decyzje takie ostatecznie ustalają pełną wysokość przysługującej na dzień wypłaty emerytury. W kontekście wyżej przywołanych przepisów ustawy emerytalnej w ocenie Sądu brzmienie jej art. 25 ust. 1 należy wyłącznie wiązać z regulacją zawartą w art. 129 ust. 1 tej ustawy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 6 maja 2015 r. III AUa 1010/14).

Mając na uwadze powyższe wskazać należy, że w analizowanym przypadku W. F. (1) wniosek o przyznanie emerytury złożył już w dniu 5 lutego 2014 r. Wniosek ten został rozpoznany decyzją ZUS z dnia 9 czerwca 2014 r., którą organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 1 lutego 2014 r. (tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym został złożony wniosek o świadczenie), ustalając jednocześnie na tak określoną datę, że podstawę obliczenia świadczenia stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji, tj. kwota 93.504,42 zł oraz kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego, tj. kwota 576.817 zł. Do obliczenia emerytury przyjęto kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę. Emerytura stanowiła równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, które ustalono na dzień zgłoszenia wniosku o emeryturę (250,10 miesięcy). Zdaniem sądu decyzja z dnia 9 czerwca 2014 r. jest więc „pełnowartościową” decyzją ustalającą W. F. (1) prawo do emerytury w określonej w tej decyzji wysokości, z tym jednak zastrzeżeniem, że decyzja ta wymagała jeszcze korekty w zakresie obliczonego przez organ rentowy kapitału początkowego ubezpieczonego (o czym mowa będzie niżej).

Nawiązując w tym kontekście do argumentacji organu rentowego trzeba też jasno wskazać, że z treści powołanego wyżej przepisu art. 25 ustawy emerytalnej wynika, iż waloryzacja roczna jest mechanizmem przeprowadzanym na indywidualnym koncie ubezpieczonego, który jeszcze nie nabył uprawnień emerytalnych, bądź nie wystąpił o ich ustalenie. Nie można było więc stracić z pola widzenia tego, że na mocy wszystkich decyzji wydawanych przez organ rentowy po dniu 9 czerwca 2014r. następowało jedynie podjęcie wypłaty zawieszony emerytury ubezpieczonego z uwagi na zaprzestanie zatrudnienia, ewentualnie przeliczano wysokość świadczenia w związku z dokonywaniem nowych ustaleń faktycznych. Zdecydowanie zaskarżona decyzja, ani decyzje ją poprzedzające nie były więc decyzjami przyznającymi prawo do świadczenia. Fakt kontynuowania zatrudnienia przez odwołującego skutkował bowiem jedynie zawieszeniem prawa do emerytury przyznanej decyzją z dnia 19 czerwca 2014 r. (stosownie do art. 103a ustawy emerytalnej) z jednoczesnym wstrzymaniem jej wypłaty (art. 134 ust. 1 pkt 1 omawianej ustawy).

Co za tym idzie, wniosek W. F. (1) z dnia 16 czerwca 2014 r. o podjęcie wypłaty świadczenia z uwagi na rozwiązanie stosunku pracy mógł jedynie skutkować, przewidzianym w art. 135 ust. 1 ustawy emerytalnej, wznowieniem wypłaty emerytury z dniem 1 czerwca 2014 r. w wysokości ustalonej w poprzedniej decyzji, a nie - jak przyjął ZUS w obu zaskarżonych w niniejszej sprawie decyzjach - ustalaniem wysokości emerytury na nowo na dzień 1 czerwca 2014 r. (co przy dokonanej w tej dacie waloryzacji rocznej składek i kapitału początkowego ubezpieczonego wskaźnikiem rocznym skutkowało obniżeniem wysokości świadczenia).

Mimo że wydaje się to oczywiste, trzeba w tym kontekście także przypomnieć, że wznawiając wypłatę zawieszony emerytury organ rentowy nie dokonuje ponownego ustalenia wysokości tego świadczenia. Kwestie zasad wznowienia wypłaty świadczenia (także w sytuacji gdy świadczenia nie wypłacano, gdyż powstały okoliczności uzasadniające zawieszenie prawa do niego o jakich mowa w art. 103a ustawy emerytalnej – art. 134 ust. 1 pkt 1 tejże ustawy) zostały szczegółowo uregulowane w przepisie art. 135 tejże ustawy, w którym nie ma mowy o obliczaniu wysokości świadczenia na nowo, a wyłącznie o „wznowieniu” jego wypłaty, co należy interpretować jednoznacznie jako przystąpienie do wypłaty świadczenia w ostatnio ustalonej wysokości. Brak było zatem podstaw do stwierdzenia przez ZUS, że wysokość emerytury wyliczonej dla W. F. w dniu 9 czerwca 2014r. miała charakter zaliczkowy z powołaniem się na konieczność ponownego wyliczenia świadczenia na podstawie art. 25 ustawy emerytalnej po złożeniu przez ubezpieczonego wniosku o podjęcie wypłaty emerytury.

W tym miejscu zaakcentować też należy, że wysokość świadczenia emerytalnego ustalona prawomocną decyzją ZUS o przyznaniu emerytury na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy emerytalnej, którą ustalono zgodnie z treścią art. 25 i 26 powołanej wyżej ustawy, ulega ponownemu ustaleniu wyłącznie w warunkach określonych w treści art. 108 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku, gdy emeryt podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym po dniu, od którego przyznano emeryturę ustaloną na podstawie art. 24. W ust. 1 art. 108 przewidziano, że jeżeli po dniu, od którego przyznano emeryturę określoną w art. 24 lub 24a, emeryt

podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, wysokość świadczenia ulega ponownemu ustaleniu w sposób określony w ust. 2. W ust. 2 wskazano, że emerytury obliczone według zasad określonych w art. 26 powiększa się o kwotę wynikającą z podzielenia składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu ustalenia prawa do emerytury, o której mowa w art. 24 i 24a, i zwaloryzowanych zgodnie z art. 25 przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku danego ubezpieczonego w dniu złożenia wniosku o przeliczenie wysokości emerytury, z uwzględnieniem ust. 4 i 5. Ponowne ustalenie wysokości emerytury następuje na wniosek zgłoszony nie wcześniej niż po upływie roku kalendarzowego lub po ustaniu ubezpieczeń emerytalnego i rentowych (ust. 3).

Mając na uwadze unormowanie art. 108 ustawy emerytalnej, tym bardziej nie sposób uznać zasadności dokonania przez ZUS ponownego ustalenia podstawy obliczenia wysokości emerytury ubezpieczonego (a nie ponownego ustalenia samej wysokości świadczenia) w sytuacji gdy prawo do emerytury zostało już ubezpieczonemu wcześniej przyznane a jego wysokość ustalona.

W tym miejscu należy podkreślić, iż wszystkie powyższe wywody znajdują pełne oparcie także w stanowisku zajmowanych w analogicznych sprawach przez Sąd Najwyższy. Sąd ten w postanowieniu z dnia 6 października 2015 r. (sygn. akt III UZP 9/15), wydanym na kanwie podobnego jak w niniejszej sprawie stanu faktycznego (w sprawie, której dotyczyło orzeczenie Sądu Najwyższego ubezpieczonemu decyzjami z dnia 9 czerwca 2014 r. przyznano prawo do emerytury od 29 maja 2014 r., której wysokość obliczono przy zastosowaniu waloryzacji kwartalnej składek i kapitału początkowego na podstawie art. 25a ustawy emerytalnej i jednocześnie zawieszono jej wypłatę w związku z kontynuacją zatrudnienia, a następnie po ustaniu zatrudnienia podjęto wypłatę świadczenia od dnia 1 czerwca 2014 r. przy czym wysokość świadczenia obliczono ponownie stosując tym razem waloryzację roczną składek i kapitału początkowego, co spowodowało obniżenie wysokości świadczenia) wprawdzie odmówił podjęcia uchwały w sprawie interpretacji przepisów art. 25 i 25a i rozstrzygnięcia „czy i w jakim zakresie należy przeprowadzać waloryzację składek w sposób określony w art. 25a ust. 2 punkty 1-4 w przypadku tych ubezpieczonych, którym emerytura wypłacana jest poczynając od dnia 1 czerwca lub po tym dniu”, jednak uzasadniając swoje stanowisko wskazał jednoznacznie, że **kwotę emerytury w systemie zdefiniowanej składki ustala się tylko raz**. W świetle opisanego stanu faktycznego sprawy Sąd Najwyższy uznał m.in., że „można mieć wątpliwości, czy rozwiązanie przedstawionego Sądowi Najwyższemu problemu będzie miało wpływ na ukształtowanie podstawy prawnej przyszłego orzeczenia merytorycznego. Mając na względzie unormowania art. 108 w związku z art. 183 ust. 6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, pojawia się pytanie o zasadność dokonania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w czerwcu 2014r. ponownego ustalenia podstawy obliczenia wysokości emerytury ubezpieczonego (a nie ponownego ustalenia samej wysokości świadczenia) w sytuacji, gdy prawo do emerytury, nabyte z mocy art. 24 tego aktu, zostało przyznane wnioskodawcy a świadczenie obliczono decyzjami organu rentowego już w maju 2014 r., z jednoczesnym zawieszeniem wypłaty świadczenia z uwagi na kontynuowanie przez uprawnionego zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy bez rozwiązania stosunku pracy.”

W postanowieniu tym Sąd Najwyższy – na przykładzie wniosków emerytalnych składanych w 2014 r. - przedstawił nadto mechanizm ustalania podstawy obliczenia świadczenia w zależności od okresu, w którym ustalana jest wysokość emerytury. Odnośnie do emerytur, których wysokość ustalana jest w miesiącach od stycznia do maja Sąd Najwyższy wskazał, że wówczas ostatnią waloryzacją roczną jest waloryzacja przeprowadzona w dniu 1 czerwca roku poprzedniego, dotycząca składek wpłaconych do końca jeszcze poprzedniego roku i zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do dnia 31 stycznia roku poprzedzającego rok, w którym ustalana jest wysokość emerytury. Waloryzacji kwartalnej podlegają zatem kwoty składek należnych za okres poczynając od dnia 1 stycznia roku poprzedzającego rok, w którym ustalana jest wysokość emerytury, które nie będą poddane kolejnej rocznej waloryzacji, skoro ta nastąpi dopiero w dniu 1 czerwca roku, w którym ustala się wysokość świadczenia, a więc już po tym ustaleniu. Na podstawę obliczenia emerytury przyznanej w pierwszym kwartale danego roku składa się zatem - obok zwaloryzowanego kapitału początkowego - suma: 1/ kwoty składek ustalonej po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej 1 czerwca roku poprzedniego (tj. kwoty zwaloryzowanych składek należnych do końca jeszcze poprzedniego roku); 2/ kwoty składek należnych za rok poprzedzający rok, w którym ustalana jest wysokość emerytury poddanych waloryzacji kwartalnej w myśl art. 25a ust. 1 pkt 1 ustawy, obejmująca - stan konta po pierwszym kwartale

roku poprzedzającego rok, w którym ustalana jest wysokość świadczenia (kwota składek zaewidencjonowanych do końca kwietnia tego roku) zwaloryzowany wskaźnikiem waloryzacji za pierwszy kwartał tego roku; stan konta po drugim kwartale roku poprzedzającego rok, w którym ustalana jest wysokość świadczenia (kwota składek zaewidencjonowana do końca lipca tego roku) zwaloryzowany wskaźnikiem waloryzacji za drugi kwartał tego roku i stan konta po trzecim kwartale roku poprzedzającego rok, w którym ustalana jest wysokość świadczenia (kwota składek zaewidencjonowanych do końca października tego roku) zwaloryzowany wskaźnikiem waloryzacyjnym za trzeci kwartał tego roku 3/ nominalnej kwoty składek należnych za okres po zakończeniu trzeciego kwartału roku poprzedzającego rok, w którym ustalana jest wysokość świadczenia do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc wypłaty emerytury, które w świetle art. 25a ust. 1 pkt 1 ustawy nie podlegają waloryzacji kwartalnej, gdyż ta kończy się wraz z trzecim kwartałem roku poprzedzającego rok, w którym ustalana jest wysokość świadczenia, a jednocześnie nie zostaną objęte kolejną waloryzacją roczną, która nastąpi dopiero w dniu 1 czerwca roku, w którym ustalana jest wysokość świadczenia.

Identyczne stanowisko Sąd Najwyższy zajął również w kolejnym postanowieniu z dnia 3 listopada 2015 r. (sygn. akt III UZP 12/15), wydanym w analogicznym jak w niniejszej sprawie stanie faktycznym (ubezpieczonemu decyzją z dnia 29 maja 2013 r. przyznano w niej prawo do emerytury od 25 maja 2013 r., której wysokość obliczono przy zastosowaniu waloryzacji kwartalnej składek i kapitału początkowego na podstawie art. 25a ustawy emerytalnej i jednocześnie zawieszono jej wypłatę w związku z kontynuacją zatrudnienia, a następnie po ustaniu zatrudnienia podjęto wypłatę świadczenia od dnia 1 czerwca 2013 r. przy czym wysokość świadczenia obliczono ponownie stosując tym razem waloryzację roczną składek i kapitału początkowego, co spowodowało obniżenie wysokości świadczenia). Sąd Najwyższy i w tym przypadku odmówił podjęcia uchwały odnoszącej się do zagadnienia prawnego dotyczącego interpretacji przepisów art. 25 i 25a ustawy emerytalnej w zakresie rozstrzygnięcia „czy do wyliczenia wysokości emerytury nabytej w drugim kwartale danego roku, przed 1 czerwca a realizowanej po 1 czerwca danego roku, ma zastosowanie przepis art. 25a ust. 2 pkt. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. tj. 2013 r. poz. 1440)”, wskazując jednak zarazem, że kwotę emerytury w systemie zdefiniowanej składki ustala się tylko raz, albo w dniu nabycia prawa, albo w dniu realizacji ryzyka (obecnie rozwiązania stosunku pracy). Tak ustalona emerytura może być już tylko powiększona w przypadku dalszego opłacania składek w sposób podany w art. 108 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Zgodnie z tym przepisem mechanizm przeliczenia emerytury polega na zwiększeniu świadczenia obliczonego według reguł określonych w art. 26 tej ustawy o iloraz zwaloryzowanych składek zaewidencjonowanych na koncie pracującego emeryta po dniu ustalenia prawa do emerytury i wyrażonego w miesiącach średniego trwania życia ustalonego dla wieku danego ubezpieczonego w dniu złożenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości świadczenia. Dalej Sąd Najwyższy wskazał, że w odniesieniu do emerytury nabytej na podstawie art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie ma odpowiednika art. 110 tej ustawy, pozwalającego na ponowne ustalenie świadczenia w sytuacji zawieszenia prawa ze względu na nierozwiązanie stosunku pracy. W dniu wejścia w życie art. 25 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ryzykiem emerytalnym było osiągnięcie wieku emerytalnego, a zatem wypłata emerytury przysługiwała bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Decyzja wydawana była tylko jeden raz i w ustawie nie przewidziano przepisu ustalającego tryb przeliczenia podstawy wymiaru emerytury w systemie zdefiniowanej składki.

Mając na uwadze także więc i powyższe orzeczenia jeszcze raz trzeba zwrócić uwagę, że w realiach niniejszej sprawy ustalenie wysokości należnej ubezpieczonemu emerytury miało miejsce w I kwartale 2014 r. Wniosek o emeryturę W. F. złożył bowiem w lutym 2014 r. Rozpoznając ten wniosek ZUS wydał w dniu 9 czerwca 2014 r. decyzję przyznającą mu prawo do emerytury od dnia 1 lutego 2014 r. W tej sytuacji – skoro prawo do świadczenia ustalano w pierwszym kwartale 2014 r. - ostatnią waloryzacją roczną jakiej należało dokonać była waloryzacja przeprowadzona w dniu 1 czerwca 2013 r., dotycząca składek wpłaconych do końca 2012 r. i zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do dnia 31 stycznia 2013 r. Waloryzacji kwartalnej podlegały zaś kwoty składek należnych poczynając od dnia 1 stycznia 2013 r., które nie mogły zostać poddane kolejnej rocznej waloryzacji, skoro ta nastąpiła w dniu 1 czerwca 2014 r., a więc już po przyznaniu i ustaleniu wysokości emerytury dla W. F.. Na podstawie obliczenia emerytury należnej ubezpieczonego składa się zatem - obok zwaloryzowanego kapitału początkowego - suma: 1) kwoty składek ustalonej po ostatniej rocznej waloryzacji przeprowadzonej 1 czerwca 2013 r.; 2) kwoty składek należnych za 2013 r. poddanych

waloryzacji kwartalnej w myśl art. 25a ust. 2 pkt 2 ustawy (w przypadku ubezpieczonego kwota tych składek wynosiła o złotych) 3) nominalnej kwoty składek należnych za okres po zakończeniu trzeciego kwartału 2013 r. do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc wypłaty emerytury, które w świetle art. 25a ust. 2 pkt 1 ustawy nie podlegają waloryzacji kwartalnej, gdyż ta kończy się wraz z trzecim kwartałem 2013r., a jednocześnie nie zostają objęte kolejną waloryzacją roczną, przypadającą na dzień 1 czerwca 2014 r. (także i w tym przypadku kwota tych składek wynosiła o zł).

Organ rentowy, podejmując – decyzją z 15 lipca 2014r. - od dnia 1 czerwca 2014 r. wypłatę należnej ubezpieczonemu emerytury, powinien był więc podjąć wypłatę świadczenia względniając dane o wysokości zwaloryzowanych składek i kapitału początkowego ustalonych w decyzji z dnia 9 czerwca 2014 r. Ustalając tą decyzją wysokość emerytury dla W. F. organ rentowy dokonał bowiem prawidłowej waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego, gdyż – jak wynika z przedstawionych na żądanie sądu szczegółowych wyjaśnień - waloryzację przeprowadził wówczas zgodnie z treścią obowiązujących w tym zakresie przepisów, wykładanych przezeń w sposób prawidłowy.

Ustalona wówczas kwota zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego składek z uwzględnieniem waloryzacji, tj. kwota 93.504,42 zł, powinna więc w ocenie sądu zostać przyjęta do wyliczenia należnej ubezpieczonemu emerytury, której wypłatę podjęto z dniem 1 czerwca 2014 r. bez możliwości późniejszego obniżania wartości tychże składek.

Z kolei jeśli chodzi o kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego przyjętą do obliczenia wysokości emerytury, to należało przyjąć kwotę kapitału początkowego przyjętą w pierwotnej decyzji z dnia 9 czerwca 2014 r. o przeliczeniu emerytury, z uwzględnieniem jednak prawidłowo wykładanego przepisów art. 185 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej.

W myśl bowiem art. 185 ust. 1 ustawy, przy ustalaniu wysokości emerytury dla osób nabywających prawo do emerytury w wieku określonym w art. 184 kapitał początkowy podlega przeliczeniu poprzez dodanie do okresów składkowych okresu równego różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym, o którym mowa w art. 24, a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę. Do przeliczonego kapitału początkowego stosuje się przepisy art. 173 ust. 3-6.

Z kolei stosownie do treści ustępu 2 wskazanego artykułu, okresy składkowe, o których mowa w ust. 1, ustala się z dokładnością do pełnego miesiąca.

Wydając zaskarżoną decyzję organ rentowy w ocenie sądu nieprawidłowo zastosował omawiane przepisy. Uznał bowiem – czemu dał wyraz w decyzji z 1 lipca 2014r. o ponownym ustaleniu wysokości kapitału początkowego – że ubezpieczony nabył prawo do emerytury od dnia 1 czerwca 2014r., a co za tym idzie – że różnica pomiędzy „zwykłym” wiekiem emerytalnym 66 lat i 10 miesięcy a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę wynosi 71 miesięcy. Wyliczenie takie musiało zostać uznane za błędne, jako że organ rentowy w nieprawidłowy sposób zinterpretował pojęcie „przejścia” na emeryturę.

Pojęcie to nie zostało zdefiniowane w przepisach ustawy emerytalnej. Ustawodawca posłużył się nim m.in. w przepisie art. 26 ust. 1 tejże ustawy, stanowiąc iż „emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.” Mając to na uwadze, koniecznym wydaje się zestawienie jego treści przede wszystkim z regulacją art. 25 ust. 1 tejże ustawy, odnoszącą się do zasad obliczania – na potrzeby ustalania wysokości emerytury - wysokości składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego. W przepisie tym mowa jest bowiem o „miesiącu, od którego przysługuje wypłata emerytury” („Podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.”).

Mając to na uwadze, trzeba podkreślić, że zgodnie z elementarnymi zasadami wykładni prawa niemożliwym jest uznanie, że mimo iż ustawodawca w ustawie emerytalnej posługuje się różnymi zwrotami („wypłata emerytury” oraz

„przejście na emeryturę”), za każdym razem ma na myśli to samo. Przeciwnie, z użycia przez niego dwóch różnych zwrotów należy wyprowadzić wnioski, że każdemu z nich nadał różne znaczenia.

W niniejszej sprawie organ rentowy uznał, że przeliczenie kapitału początkowego w trybie art. 185 ustawy emerytalnej powinno zostać dokonane przy wzięciu pod uwagę momentu, od którego przysługuje wypłata emerytury, co doprowadziło do obniżenia wysokości świadczenia należnego W. F.. Tymczasem, gdyby organ rentowy prawidłowo zastosował przepis art. 185 ustawy emerytalnej (dokonał jego prawidłowej wykładni), wziąłby pod uwagę wiek ubezpieczonego w momencie jego „przejścia na emeryturę”, tj. w momencie nabycia prawa do tego świadczenia. C. B. przeszedł zaś na emeryturę – zgodnie z decyzją organu rentowego z 9 czerwca 2014r. - z dniem 1 lutego 2014 roku, tj. mając ukończony wiek 59 lat i 7 miesięcy. Należy podkreślić, iż w ocenie sądu „przejście na emeryturę” w rozumieniu omawianego przepisu może nastąpić wyłącznie jeden raz, nie zaś wiele razy (bo tylko jeden raz ubezpieczony może nabyć prawo do emerytury). Ustawodawca w ustawie emerytalnej posłużył się tym pojęciem jeszcze m.in. w art. 29 ust. 1, stanowiącym, iż „ubezpieczeni urodzeni przed dniem 1 stycznia 1949 r., którzy nie osiągnęli wieku emerytalnego określonego w art. 27 ust. 2 i 3, mogą **przejsć na emeryturę**: 1) kobieta - po osiągnięciu wieku 55 lat, jeżeli ma co najmniej 30-letni okres składkowy i nieskładkowy albo jeżeli ma co najmniej 20-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz została uznana za całkowicie niezdolną do pracy; 2) mężczyzna - po osiągnięciu wieku 60 lat, jeżeli ma co najmniej 35-letni okres składkowy i nieskładkowy albo jeżeli ma co najmniej 25-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy.” Wyraźnie widać więc na tym przykładzie, iż używając omawianego pojęcia ustawodawca nie miał na myśli momentu, od którego ma nastąpić wypłata świadczenia lecz moment, w którym danej osobie zostaje przyznane prawo do tego świadczenia.

Skoro więc tak, prawidłowe zastosowanie przepisu art. 185 ustawy emerytalnej wymagało doliczenia do wskazanego wyżej wieku 59 lat i 7 miesięcy okresu kolejnych 7 lat i 3 miesięcy (tj. 87 miesięcy), stanowiących różnicę między wiekiem faktycznego przejścia przez W. F. na emeryturę a „zwykłym” wiekiem emerytalnym, wynoszącym w jego przypadku 66 lat i 10 miesięcy. Co za tym idzie, korekcie musiała ulec wysokość wyliczonego przez organ rentowy kapitału początkowego ubezpieczonego. Musiał on bowiem zostać obliczony według wzoru:

1) $293,01 \text{ zł} \times 82,01\% = 240,30 \text{ zł}$ (w tym zakresie sąd aprobuje wyliczenia dokonane przez ZUS)

2) $[411 \text{ miesięcy okresów składkowych (zamiast przyjętych przez ZUS 395 miesięcy)} \times 1,3\%] : (\dots),50 = 660,53 \text{ zł}$ (zamiast przyjętej przez ZUS kwoty 634,79 zł).

Po dodaniu kwot z punktów 1 i 2 ($240,30 \text{ zł} + 660,53 \text{ zł}$) otrzymany wynik ($900,83 \text{ zł}$, a nie – jak przyjął ZUS – $875,09 \text{ zł}$) należało pomnożyć przez 209 miesięcy, tj. średnie dalsze trwanie życia), co pozwoliło na ustalenie, że wysokość kapitału początkowego W. F. na dzień 1.01.1999r. wynosiła $188.273,47 \text{ zł}$, a nie – jak ustalił organ rentowy – $182.893,81 \text{ zł}$.

Kwota ta, poddana w prawidłowy sposób waloryzacji, prowadziła do przyjęcia, że wysokość zwaloryzowanego kapitału początkowego W. F. na dzień 1.02.2014r. wynosiła $589.385,49 \text{ zł}$ (a nie, jak uznał ZUS, 576.817 zł ; szczegółowe przedstawienie operacji matematycznych przeprowadzonych w celu obliczenia prawidłowej wysokości kapitału początkowego zostało przedstawione we wcześniejszej części uzasadnienia, obejmującej ustalenie stanu faktycznego).

Ostatecznie więc wysokość należnej W. F., poczynając od 1.02.2014r. emerytury winna była wynosić $2.730,47 \text{ zł}$ (kwota składek $93.504,42 \text{ zł} +$ kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego $589.385,49 \text{ zł}$ podzielona przez niekwestionowaną wartość średniego dalszego trwania życia $250,10$). Po waloryzacjach dokonywanych kolejno od 1 marca 2014r. i 1 marca 2015r. wysokość świadczenia dla W. F. musiała więc wynieść odpowiednio $2.774,16 \text{ zł}$ i $2.793,02 \text{ zł}$.

Mając powyższe na uwadze, w punkcie I sentencji wyroku sąd, stosownie do przepisu art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję, ustalając wysokość świadczenia ubezpieczonego na wyżej wskazane kwoty.

W myśl przepisu art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej „w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego”.

W świetle treści powyższej regulacji w niniejszej sprawie trzeba było więc jeszcze ocenić, czy możliwe było uznanie, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za „niewyjaśnienie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji”.

Jak wynika z poczynionych przez sąd wyżej ustaleń, organ rentowy podjął od dnia 1 czerwca 2014 r. wypłatę emerytury w zaniżonej wysokości, co było wynikiem wyłącznie jego błędu. Organ rentowy, nie mając ku temu żadnych podstaw prawnych, dokonał bowiem ponownego ustalenia wysokości należnego ubezpieczonemu świadczenia, mimo że wysokość tę ustalił już wcześniej, w sposób dla W. F. korzystniejszy. W tych okolicznościach koniecznym stało się stwierdzenie, że organ rentowy wydał błędną decyzję, w sytuacji, gdy możliwe było wydanie decyzji zgodnej z prawem. Powyższe oznacza, że opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność, co uzasadniało orzeczenie jak w punkcie II sentencji wyroku.